

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, dnia 6 listopada 2024 r.

WK.60.19.2025

Pan Jarosław Dominik

Wójt Gminy Radków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od dnia 9 czerwca 2025 r. do dnia 31 lipca 2025 r. w Urzędzie Gminy Radków kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Radków** za 2024 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 11 września 2025 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. Ustalenia ogólnoorganizacyjne:

1. Nie powołano Zastępcy Wójta, pomimo że stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym² wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, w Gminie Radków może być powołany jeden zastępca wójta. Zgodnie z art. 28g tej ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z enumeratywnie wymienionych przemijających przeszkód w wykonaniu zadań i kompetencji wójta (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje wójta przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h ustawy. Wskazana regulacja w sposób jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności w niej przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska Zastępcy Wójta może prowadzić do naruszenia ciągłości działania organu wykonawczego gminy, w tym w zakresie wykonania budżetu.
2. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej opublikowano wykaz kontroli zewnętrznych przeprowadzanych w Urzędzie w latach 2017-2021 bez załączenia efektów kontroli w postaci wystąpień, stanowiska lub wniosków. Za rok 2021 w wykazie wskazano tylko dwie kontrole. Nie umieszczono danych dotyczących kolejnych czterech kontroli. Ponadto nie opublikowano danych dotyczących kontroli zewnętrznych

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 7, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, dalej ustawa o samorządzie gminnym

przeprowadzanych w kolejnych latach, tj. 2022-2024, pomimo iż podmioty zewnętrzne przeprowadzały kontrole w Urzędzie.

Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a tiret drugi oraz art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. W 2024 r. i do dnia kontroli nie sporządzano zestawień obrotów dzienników częściowych za poszczególne okresy sprawozdawcze, pomimo iż w 2024 r. i nadal w ramach ksiąg rachunkowych budżetu i Urzędu prowadzone są dzienniki częściowe grupujące zdarzenia wg ich rodzajów, a program komputerowy umożliwia ich sporządzanie.
Nieprawidłowość narusza art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴.
2. W zakresie ewidencji środków na rachunkach bankowych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) do konta 130-02 „Rachunek bieżący jednostki - wydatki” nie zaprowadzono ksiąg pomocniczych wg poszczególnych rachunków bankowych, tak by zachodziła zgodność zapisów między jednostką a bankiem, bowiem na tym koncie 130-02 ujmowano operacje wynikające z wyciągów bankowych dla dwóch różnych rachunków bankowych, uniemożliwiając sprawdzalność ksiąg rachunkowych, co narusza art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości,
 - b) pod datą 31.12.2024 r. w ewidencji Urzędu dokonano przeksięgowania salda Ma konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w kwocie 60.000,00 zł na stronę Ma konta 800-02 „Funduszu jednostki – zrealizowane wydatki”, pomimo braku realizacji w 2024 r. wydatków w tym zakresie. Analogiczna sytuacja wystąpiła w przypadku rachunku bankowego dla obsługi pożyczki na wyprzedzające finansowanie – konto 130-02 wykazywało na dzień 31.12.2024 r. saldo Wn w kwocie 126.215,79 zł, a pomimo braku realizacji wydatków kwota ta została z konta 223 przeksięgowana na konto 800-02. W konsekwencji na dzień 31.12.2024 r. saldo Wn konta 130-02 wykazujące stan środków zgromadzonych na rachunku bieżącym w faktycznej kwocie 186.165,79 zł, nie znajduje odzwierciedlenia w saldzie Ma konta Urzędu 223, które wynosi 0,00 zł, podczas gdy saldo Wn konta budżetu 223 wynosi 186.165,79 zł
Powyższe księgowania spowodowały, iż stan konta 800-02 „Fundusz jednostki – zrealizowane wydatki” (tym stan funduszu jednostki) na dzień 31.12.2024 r. jest o kwotę 186.165,79 zł wyższy od zrealizowanych w 2024 r. wydatków, co ma to odzwierciedlenie w zestawieniu zmian w funduszu Urzędu Gminy za 2024 r.
 - c) pomimo braku fizycznego przepływu środków pieniężnych z rachunku pożyczki na wyprzedzające finansowanie (konto 133-04) na rachunek wydatków Urzędu (konto 130-02) celem zapłaty za otrzymane faktury zakupu, w ewidencji księgowej budżetu i Urzędu ujmowano operacje zasilenia rachunku: Wn 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” Ma 133-04 „Rachunek budżetu” oraz Wn 130-02 „Rachunek bieżący jednostki” i Ma 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych”.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 2176, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

Przyjęty sposób ujmowania operacji zapłaty w księgach rachunkowych budżetu nie posiada uzasadnienia, nie znajduje odzwierciedlenia w dowodach księgowych i powoduje, iż zapisy na kontach nie są zgodne ze stanem rzeczywistym. Wydatki bezpośrednio dokonywane z rachunku budżetu winny być ujmowane w ewidencji budżetu na stronie Wn konta 902 i Ma 133.

- d) dla rachunku podzielonej płatności prowadzono konto w ewidencji księgowej budżetu – 133-04 „Rachunek budżetu”, zamiast w ewidencji Urzędu; dla rachunku projektu „Cyberbezpieczna Gmina Radków” prowadzono konto w ewidencji księgowej Urzędu (130-02 „Rachunek bieżący jednostki – CBGR”), zamiast budżetu, mając na uwadze art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁵,
 - e) pod datą ostatniego dnia każdego miesiąca dokumentem PK dokonywano zapisu na stronie Wn konta 141-01 „Środki pieniężne w drodze – VAT” w korespondencji ze stroną Ma konta 130-02-01 „Rachunek bieżący jednostki- wydatki – UG – VAT” tytułem *Przekazanie (Przeksięgowanie) na VAT naliczony za dany miesiąc 2024 r.*, a następnie kwotę podatku VAT ujmowano na zapisem Wn 130-02 i Ma 225-03 „Rozrachunki z budżetami” wg paragrafów wydatków w części podatku VAT podlegającego odliczeniu. Kwoty ujęte zapisem 141-01/130-02-01 nie wynikały z wyciągu bankowego z danego dnia.
Poza naruszonymi przepisami wskazanymi w poszczególnych punktach ww. nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załącznikach nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶.
3. W ewidencji księgowej Urzędu na stronie Wn konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 800-04 „Fundusz jednostki – zrealizowane dochody budżetowe” w 2023 r. ujęto dochody wykonane w kwocie niższej niż wynikało to ze sprawozdania Rb-27S Urzędu za 2023 r., w 2024 r. w kwocie o 708,08 zł wyższej niż wynikało to ze sprawozdania Rb-27S Urzędu za 2024 r. Tym samym na koniec 2023 r. konto 222 wykazywało saldo 0,00 zł, zamiast wykazywać saldo Ma oznaczające stan dochodów zrealizowanych lecz nie przekazanych do budżetu (konto 141 „Środki pieniężne w drodze” na dzień 31.12.2023 r. wykazywało prawidłowe saldo Wn).
- Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
4. Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
- a) w ewidencji księgowej budżetu na koncie 133 „Rachunek budżetu” dokonywano zapisów ujemnych na kwotę ogółem 6.368.457,30 zł, które nie służyły poprawianiu błędów, co

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 342 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- narusza art. 25 ust. 1 pkt 2 ustawy o rachunkowości,
- b) operacje wypłaty ze środków ZFŚS świadczeń okolicznościowych dla emerytowanych pracowników w kwocie ogółem 6.726,00 zł ujmowano na koncie 234-04 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, które służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia,
 - c) rozliczanie z Komendą Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej (wg §2300 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy”) w kwocie 5.000,00 zł celem dofinansowania bieżącej działalności Komendy oraz Komendą Wojewódzką Policji (wg §6170 „Wpłaty jednostek na państwowy fundusz celowy na finansowanie lub dofinansowanie zadań inwestycyjnych”) w kwocie 5.000,00 zł celem dofinansowania zakupu samochodu osobowego dla potrzeb KPP we Włoszczowie ujęto na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetów środków europejskich”.
- Nieprawidłowości naruszają art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
5. W zakresie operacji objętych podatkiem od towarów i usług VAT ustalono:
- a) pod datą 31.12.2024 r. dokumentem PK nr 23/12/2024 dokonano przeksięgowania salda konta 226-02 „Rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi VAT - GOPS” w kwocie 390,37 zł na stronę Ma konta 909-03 „Rozliczenia międzyokresowe – zwrot VAT z lat ubiegłych”, które to saldo oznaczało należność od Urzędu Skarbowego z tytułu nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym GOPS-u za listopad i grudzień 2024 r. Również na koniec 2023 r. dokonano przeksięgowania sald Ma ww. konta 226 wg poszczególnych jednostek na stronę Ma konta 909-03 w kwocie ogółem 898.025,00 zł, które dotyczyło nadwyżki podatku VAT naliczonego nad należnym za listopad i grudzień 2023 r.
 - b) w ewidencji księgowej Urzędu konta 225-04 i 225-05 „Rozrachunki z budżetami”, na których ujęto podatek VAT Urzędu do odliczenia za listopad i grudzień 2023 r. wykazują saldo 0,00 zł, bowiem pod datą 29.12.2023 r. dokumentem PK nr 19/12/2023 dokonano przeksięgowania tych sald w kwocie ogółem 889.669,34 zł na stronę Wn konta 800-10 „Fundusz jednostki – inne zmniejszenia”. W konsekwencji, w księgach Urzędu saldo konta 225 na koniec 2023 r. nie wykazuje faktycznych należności z tytułu podatku VAT (od US). Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
6. W księgach rachunkowych Urzędu na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujęto na koniec IV kwartału 2024 r. należności z tytułu podatków pobieranych przez Urzędy Skarbowe wynikających z informacji udostępnionej na stronie BIP Ministerstwa Finansów z dnia 10.02.2025 r. w kwocie 17.949,96 zł wg 756/75616/§0360 i w kwocie 32,84 zł wg 756/75616/§0500, co narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
7. Rozrachunki z tytułu sum depozytowych, tj. wadiów, zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz opłat za rozgraniczenie działek ujmowano na koncie 240-15 „Pozostałe rozrachunki – wadia, zabezpieczenia, inne” w podziale na poszczególne

przetargi, zamiast w podziale na poszczególnych kontrahentów/osoby dokonujące wpłaty, co uniemożliwia ustalenie względem jakiego podmiotu/osoby Urząd ma zobowiązanie. Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania ww. konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

- 8.** W 2024 r. na stan konta 013 „Pozostałe środki trwałe” przyjęto nieodpłatnie otrzymany od Ministerstwa Cyfryzacji tablet do składania podpisów elektronicznych o wartości 2.558,40 zł. Operację ujęto na stronie Wn konta 013 w korespondencji ze stroną Ma konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 9.** W zakresie sporządzania sprawozdań finansowych na dzień 31.12.2024 r. ustalono:
- a)** w bilansie z wykonania budżetu Gminy w Pasywach w poz. I.3 „Pozostałe zobowiązania” wykazano kwotę 10.588,00 zł wynikającą z salda Ma konta 227 „Rozliczenia z US – VAT”, które oznacza zobowiązanie Gminy z tytułu podatku VAT względem Urzędu Skarbowego za grudzień 2024 r. i zgodnie z treścią ekonomiczną winno być wykazane w poz. I.2 „Zobowiązania wobec budżetów”.
- b)** w zestawieniu zmian w funduszu Urzędu Gminy w kolumnie „Stan na koniec roku” w poz. I.2.9. „Inne zmniejszenia” wykazano dane dotyczące nieodpłatnie przekazanych na rzecz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Radkowie środków trwałych w kwocie ogółem 3.923.010,00 zł oraz na rzecz Komunalnego Usługowego Zakładu Gospodarczego w Radkowie w kwocie ogółem 7.417.787,04 zł. Powyższe środki winny być ujęte w poz. I.2.6 „Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych”. Wykazanie w sprawozdaniu finansowym danych niezgodnych z ich treścią ekonomiczną narusza § 23 ust. 4 i ust. 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku ze wzorem ww. sprawozdań określonych załącznikiem nr 7 i nr 11 do ww. rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 10.** W zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych Urzędu Gminy ustalono:
- a)** w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2024 r. w kolumnie 10 „zobowiązania wymagalne powstałe w roku bieżącym” nie wykazano danych w kwocie 2.228,94 zł wynikających z konta 225-09-04 „Rozrachunki z budżetami” wg 80104/§4330. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i 2 wówczas obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 września 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷, w związku z § 8 ust. 4 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia
- 11.** W zakresie sporządzania sprawozdań z operacji finansowych Urzędu Gminy ustalono:
- a)** w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. (korekta nr 2 z dn. 7.04.2025 r.) w pozycji N3.2 „depozyty na żądanie” wykazana została kwota 2.391.595,63 zł, zamiast

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 454, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

kwoty 2.391.992,19 zł wynikającej z ewidencji księgowej kont budżetu 133 „Rachunek budżetu”, 224 „Rozrachunki budżetu” i 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz kont Urzędu 130 „Rachunek bieżący jednostki”.

- b) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r. w wierszu E.4 „wymagalne zobowiązania” nie wykazano zobowiązań wymagalnych z tytułu nie opłaconej w terminie wystawionej przez Gminę Włoszczowa noty księgowej Nr NOB/0005/09/24/GW w kwocie 1.326,54 zł wynikającej z konta 225-09-03 „Rozrachunki z budżetami” oraz z tytułu niezwróconego wadium w kwocie 12.000,00 zł wynikającego z konta 240-15-26 „Pozostałe rozrachunki” i zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie 25.989,60 zł wynikającego z konta 240-15-13 „Pozostałe rozrachunki”.
- c) w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec I kwartału 2025 r. w wierszu E.4 „wymagalne zobowiązania” nie wykazano zobowiązań wymagalnych z tytułu niezwróconego w terminie zabezpieczenia należytego wykonania umowy w kwocie ogółem 54.037,92 zł wynikającego z kont 240-15-13 i 240-15-06.
- Nieprawidłowości naruszają § 4 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸ oraz § 13 ust. 1 pkt 4a, w związku z § 14 pkt 9 lit. a oraz § 2 ust. 1 pkt 4 lit. b i c „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
12. W zakresie inwentaryzacji ustalono, iż pracownicy Urzędu w dniach 1.12.2022 r. – 16.12.2022 r. przeprowadzili w siedzibach Ochotniczych Straży Pożarnych w Bałkowie, Bieganowie, Brześciu, Chyczy, Dzierzgowie, Kossowie, Radkowie spis z natury składników majątku będącego własnością Gminy, a powierzonego do używania jednostkom OSP, co udokumentowano arkuszami spisu z natury Nr 42, 43, 45, 48, 49, 50. Spis z natury przeprowadzono w remizach OSP, mimo iż stosownie do art. 26 ust. 2 ustawy o rachunkowości to ww. jednostki OSP, którym powierzono środki trwałe oraz wyposażenie zobowiązane były do ich inwentaryzacji w drodze w spisu z natury i przesłania do Gminy, jako właściciela informacji o wynikach spisu, a w przypadku braku takiej informacji inwentaryzację należy przeprowadzić drogą weryfikacji.
- Nieprawidłowości naruszają art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
13. Zaangażowania wydatków w kwocie 149.999,00 zł wynikających z umowy nr SCO/1/2024 z dnia 8.07.2024 r. dokonano na stronie Ma konta 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” pod datą 15.10.2024 r., a wydatków w kwocie 199.926,20 zł wynikających z umowy nr SOC/2/2024 z dnia 26.08.2024 r. pod datą 2.12.2024 r., tj. pod datą zawarcia aneksu nr 1 do ww., zamiast pod faktyczną datą powstania zaangażowania.
- Nieprawidłowość narusza zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

14. Wydatki poniesione na wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2024 r., zostały zaklasyfikowane w podziałce klasyfikacji budżetowej do § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, zamiast do § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”, co narusza zasady klasyfikacji paragrafów wydatków określone w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁹.

III. W zakresie wykonania budżetu Gminy:

1. W 2024 roku na lokatach weekendowych ujmowano dotacje otrzymane z budżetu Państwa, co narusza art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁰, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą dokonywać lokat wolnych środków, z wyjątkiem dotacji z budżetu.
2. Nota księgowa z tytułu zwrotu kosztów dotacji udzielonej przez Gminę Włoszczowa na m-c 08/2024 w kwocie 1.326,54 zł, która wpłynęła do Urzędu w dn. 17.09.2024 r. została uregulowana w dn. 25.03.2025 r., zamiast do dnia 16.10.2024 r., stosownie do terminu zapłaty wskazanym na nocie, tj. 30 dni od daty otrzymania noty. Wraz z zapłatą za notę uregulowano odsetki w kwocie 902,40 zł.
Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz postanowienia dotyczące terminu zapłaty wskazane w ww. nocie.
3. W dniu 8.07.2024 r. zawarto umowę o udzielenie dotacji Parafii Rzymskokatolickiej na realizację zadania pn. Konserwacja techniczna i estetyczna obrazów z kościoła pw. M.B. Częstochowskiej na kwotę dotacji 149.999,00 zł. W dniu 2.12.2024 r. został podpisany aneks nr 1 do ww. umowy, w którym Strony zmieniły termin jej realizacji do dnia 3.04.2025 r. Na dzień podpisania aneksu nr 1 w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy na lata 2024-2029 wprowadzonej uchwałą Nr VII/38/2024 Rady Gminy z dnia 29 listopada 2024 r. w załączniku nr 2 Wykaz przedsięwzięć do WPF nie ujęto ww. dotacji. Dotacja ta została ujęta w Wykazie przedsięwzięć do WPF Gminy stanowiącym załącznik nr 2 do uchwały Nr VIII/47/2024 Rady Gminy z dnia 27 grudnia 2024 r. z określeniem kwoty limitu wydatków 149.999,00 zł na rok 2025.
Rada Gminy w uchwale Nr LIX/384/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2024-2029 upoważniła w § 4 Wójta do zaciągania zobowiązań na wieloletnie przedsięwzięcia w granicach kwot określonych w załączniku nr 2 do WPF.
Nieprawidłowość narusza art. 46 ust. 1, art. 228 ust. 1 pkt 1 i art. 261 ustawy o finansach publicznych.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W zakresie prawidłowości sporządzenia deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2024 r. stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) w załączniku ZDN-1 wykazano do opodatkowania 7.929,00 m² gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” zajętych pod drogi, będących własnością Gminy.

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 513 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r.

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

- Grunty winny być wykazane w załączniku ZDN-2 jako podlegające zwolnieniu ustawowemu na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zawyżenie podatku wynosi 3.964,50 zł. Ponadto zaniżono o 108,26 m² powierzchnię użytkową lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości, będących w posiadaniu osób fizycznych. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zaniżenie podatku wynosi 105,01 zł,
- b)** w załączniku ZDN-2 zaniżono o 483,29 m² powierzchnię budynków pozostałych będących własnością Gminy podlegających zwolnieniu na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Nieprawidłowe sporządzenie deklaracji Gminy miało wpływ na ustalenie kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy wykazanych w kol. 3 sprawozdania Rb-PDP oraz w kol. 11 sprawozdania Rb-27S. Kwota skutków za 2024 r. została zawyżona o 1.646,06 zł.
- 2.** Nie dokonywano rzetelnej kontroli składanych przez podatników informacji na podatek od nieruchomości, celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego. Nie przeprowadzono czynności wyjaśniających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie zasadności niewykazania w złożonych informacjach gruntów oraz budowli związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą. Ustalono, że:
- a)** podatnicy o numerach kont: 004/0046, 006/0030, 010/0109, 010/0141, 010/0246, 010/0356, 010/0375, 009/0086, 010/0164, 013/0066, 013/0050 prowadzący działalność gospodarcza nie wykazali do opodatkowania budowli. Na podstawie powszechnie dostępnej dokumentacji można ustalić, iż część działek będących własnością ww. podatników jest ogrodzona, wyłożona kostką brukową, pokryta utwardzonymi placami, parkingami oraz na działkach znajdują się obiekty budowlane,
- b)** podatnicy o numerach kont: 004/0046, 006/0030, 010/0109, 010/0246, 010/0356, 009/0086, 013/0066, 013/0050 - nie wykazali do opodatkowania wszystkich nieruchomości, na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Wykazane w decyzjach wymiarowych powierzchnie do opodatkowania nie są zgodne z powierzchniami wynikającymi ze złożonych przez podatników Informacji oraz danymi z ewidencji gruntów i budynków.
- Mając na uwadze skalę nieprawidłowości u ww. podatników należałoby rozważyć przeprowadzenie u pozostałych podatników prowadzących działalność gospodarczą na terenie Gminy czynności przewidziane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa celem ustalenia stanu faktycznego.
- 3.** Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹¹ oraz art. 1a ust. 1 pkt 2 i pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹².
- 4.** Bez zastrzeżeń przyjęto deklarację na podatek od środków transportowych na 2024 r. od podatnika o nr karty kontowej 10, którą ustalono obowiązek podatkowy dla zakupionego pojazdu od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pojazd został zakupiony, zamiast od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pojazd został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zawyżenie podatku wynosi 133,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 272 pkt 2 i pkt 3 oraz art. 274a

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 111, dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹² Dz. U. z 2025 r. poz. 707 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

§ 2 ustawy Ordynacja podatkowa, w związku z art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Zawyżenie podatku od środków transportowych od osób fizycznych za 2024 rok miało wpływ na ustalenie kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy wykazanych w kol. 3 sprawozdania Rb-PDP oraz w kol. 11 sprawozdania Rb-27S. Kwota skutków za 2024 r. została zaniżona o kwotę 240,13 zł.

5. Rada Gminy uchwałami zarządziła pobór podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości w drodze inkasa nie wskazując innego terminu płatności dla inkasentów niż wynikający z przepisu art. 47 § 4a Ordynacji podatkowej. W 2024 r. inkasenci dokonywali wpłat pobranych podatków z opóźnieniem wynoszącym od 1 do 8 dni. Od nieterminowych wpłat inkasa nie naliczono i nie pobrano odsetek w kwocie 288,17 zł. Powyższe narusza art. 53 ust. 1 i ust 4 w związku z art. 51 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa. Do rozliczania inkasentów stosowano Zarządzenie Wójta Nr 10/95 z dnia 30 grudnia 1995 r., w którym ustalono 15 dniowy termin rozliczania się inkasentów z pobranych rat podatków. Zgodnie z art. 47 ust. 4a ustawy Ordynacja podatkowa, terminem płatności dla inkasentów jest dzień następujący po ostatnim dniu, w którym, zgodnie z przepisami prawa podatkowego, wpłata podatku powinna nastąpić, chyba że organ stanowiący właściwej jednostki samorządu terytorialnego wyznaczył termin późniejszy.
6. W 2024 r. wobec osób zalegających z zapłatą opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi po upływie terminu wskazanego w upomnieniu nie wystawiano tytułów wykonawczych, co narusza art. 6 § 1 i art. 26 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji¹³, w związku z art. 6b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹⁴. Tytuły wystawiono w 2025 r.

V. W zakresie wydatków budżetowych z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych:

1. Zwrotu wadium w kwocie 12.000,00 zł na rzecz kontrahenta, z którym zawarto umowę w sprawie zamówienia publicznego dokonano w dniu 25.02.2025 r., zamiast do dnia 24.09.2024 r. Ponadto zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy wniesionych przez kontrahentów w 2021 r. i 2023 r. w kwocie ogółem 54.037,92 zł dokonano w czasie niniejszej kontroli, pomimo iż terminy zwrotu upłynęły w dniach 21.01.2022 r., 6.01.2025 r. i 30.01.2025 r.
Nieprawidłowości naruszają art. 98 ust. 1 pkt 2 oraz art. 453 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵.
2. W obowiązującym w 2024 r. zarządzeniu Nr 16/2009 Wójta z dnia 12 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia maksymalnego miesięcznego wynagrodzenia dla kierowników jednostek organizacyjnych ze zmianami ustalono następujące nieprawidłowości:
 - a) określił wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego dla kierowników i zastępców kierowników,

¹³ Dz. U. z 2025 r. poz. 132 ze zm., dalej ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji

¹⁴ Dz. U. z 2025 r. poz. 733 dalej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

- b) określił wysokość wynagrodzenia dla dyrektora i zastępcy dyrektora Gminnego Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna, tj. dla kierownika instytucji kultury.
Nieprawidłowość narusza art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych¹⁶.
3. Pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku Sekretarz w latach 2022-2025 przyznawano dodatek specjalny w wysokości 500,00 zł miesięcznie za pełnienie obowiązków radcy prawnego oraz bezpłatną pomoc prawną dla mieszkańców gminy. Kwota dodatku specjalnego brutto w latach 2022 - 2024 wyniosła rocznie 6.000,00 zł, w 2025 r. do dnia trwania kontroli – 3.500,00 zł. W konsekwencji dodatek specjalny stał się stałym elementem wynagrodzenia, związanym ze stałym wykonywaniem tych samych obowiązków. Natomiast dodatek specjalny to świadczenie, które może być przewidziane jedynie za wykonanie dodatkowych zadań, poza bieżącymi zadaniami służbowymi, z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych. Jest to zatem świadczenie o charakterze jednorazowym lub też krótkookresowym, nieposiadającym cech stałości. W czasie przeprowadzania poprzedniej kontroli kompleksowej RIO Kielce stwierdzono nieprawidłowości, wobec tego samego pracownika w tym samym zakresie (przyznawanie dodatku w latach 2019-2021). Nieprawidłowość narusza art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych.
4. Radny będący jednocześnie pracownikiem podległej jednostki organizacyjnej Gminy w latach 2018 - 2024 r. brał udział w sesjach Rady Gminy oraz posiedzeniach Komisji Rady Gminy, których był członkiem. Na podstawie list obecności na sesjach Rady Gminy, posiedzeniach Komisji Rady Gminy oraz wykazu godzin nieobecności pracownika w jednostce organizacyjnej wynikających z udziału w komisjach i sesjach Rady Gminy ustalono, iż radny pobierał wynagrodzenie za pracę w jednostce organizacyjnej oraz diety za uczestnictwo na sesjach Rady Gminy oraz posiedzeniach Komisji Rady Gminy, które odbywały się w godzinach pracy radnego. Zaniechano potrącenia ww. pracownikowi części wynagrodzenia za pracę w jednostce w związku z wykonywaniem w tym czasie mandatu radnego w kwocie 869,89 zł, tj. za 38,5 godziny pracy. Nieprawidłowość narusza art. 44 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 80 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy¹⁷.
5. Umowy zlecenia na łączną kwotę 7.164,90 zł zawarte z osobami realizującymi zadania związane z przeprowadzeniem wyborów na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, zarządzonych na dzień 7.04.2024 r., stanowiące podstawę do zaciągnięcia zobowiązania finansowego nie zawierały kontrasygnaty Skarbnika, co narusza art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
6. Zamawiający sporządził plan postępowań o udzielenie zamówień na rok 2024 oraz zamieścił jego treść w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 31.01.2024 r. oraz dnia 1.03.2024 r. na stronie internetowej, tj. po upływie 63 dni od przyjęcia budżetu, co narusza art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
7. W wyniku kontroli o udzielenie zamówienia publicznego pn.: „Odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i letniskowych z terenu Gminy Radków na okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2026 r.”, przeprowadzonego w trybie przetargu

¹⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 1135 ze zm., dalej ustawa o pracownikach samorządowych

¹⁷ Dz. U. z 2025 r. poz.277 ze zm., dalej ustawa Kodeks pracy

nieograniczonego stwierdzono, że dane zawarte w protokole postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzonym na druku ZP-TP i zatwierdzonym przez Wójta Gminy w dniu 20.02.2025 r. nie są zgodne ze stanem faktycznym określonym w Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ):

- w protokole postępowania wskazano termin realizacji zamówienia do dnia 31.12.2025 r., a w SWZ do dnia 31.12.2026 r.,
- w protokole postępowania wskazano, iż ogłoszenie o zamówieniu zamieszczono w BZP pod nr 2024/BZP 00083209/06/P, zamiast pod nr ogłoszenia 2024/BZP 00625376/01,
- w protokole postępowania wskazano kwotę jaką Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia w wysokości 370.000,00 zł, zamiast w wysokości 740.000,00 zł. Ponadto dopiero po otwarciu ofert, udostępniono na stronie internetowej informację o kwocie, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, co narusza art. 222 ust. 4 ustawy Prawo zamówień publicznych,
- w protokole postępowania wskazano, że prace osób wykonujących czynności związane z przeprowadzeniem postępowania zakończyły się w dniu 9.12.2024 r. zamiast w dniu 23.12.2024 r.

Ponadto w protokole postępowania brak jest podpisów osób wykonujących czynności związane z przeprowadzeniem postępowania – zatwierdzających pracę komisji przetargowej.

Powyższe narusza art. 72 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z § 2 ust. 1 i § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego¹⁸.

8. Ogłoszenie o wyniku postępowania na realizację zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i letniskowych z terenu Gminy Radków na okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2026 r.” Zamawiający zamieścił w Biuletynie Zamówień Publicznych pod numerem 2025/BZP 00113607/01 w dniu 20.02.2025 r., tj. po terminie określonym w art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

VI. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Nie opracowano planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2023-2025, co narusza art. 25 ust. 2 i 2a, w związku z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹⁹.
2. Od 2021 r. Wójt nie przedłożył Radzie Gminy projektu uchwały w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, co narusza art. 21 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego²⁰.

¹⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 2434, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r.

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 725, dalej ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

3. Kontrola przetargów ustnych nieograniczonych na sprzedaż w 2022 r. dwóch nieruchomości gruntowych położonych w miejscowości Bieganów oraz Kossów wykazała następujące nieprawidłowości:
 - ogłoszenie w sprawie pierwszego przetargu ustnego opublikowano przed upływem okresu 6 tygodni od momentu wywieszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, dla osób z prawem pierwszeństwa w nabyciu,
 - w ogłoszeniu o przetargu, które podano do publicznej wiadomości w dniu 18.11.2024 r., wskazano, że wadium winno być wniesione najpóźniej do dnia 21.12.2022 r., co uniemożliwiło weryfikację terminowości wniesienia wadium przez przystępujących do przetargu,
 - nieprawidłowo ustalono wysokości minimalnego postąpienia (nie zaokrągloną w górę do pełnych dziesiątek złotych),
 - nabywcę wyłonionego w przetargach nie zawiadomiono na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży.Nieprawidłowości naruszają art. 34 ust. 1, art. 41 ust. 1. ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz § 4 ust. 6, ust. § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości²¹. Ponadto w § 4 aktu notarialnego nr A 360/23 dotyczącego sprzedaży działki w miejscowości Bieganów wprowadzono kwotę sprzedaży 7.128,00 zł natomiast zgodnie z Protokołem z przeprowadzonego I przetargu ustnego nieograniczonego sporządzonego w dniu 22.12.2022 r. cena sprzedaży wyniosła: 7.200,00 zł.
4. Wójt w dniu 1.07.2024 r. i 19.02.2024 r. oddał w dzierżawę nieruchomości gruntowe z pominięciem sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, co narusza art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
5. W 2024 r. nie dokonano waloryzacji czynszu dwóch umów najmu lokali użytkowych. Ostatniej waloryzacji czynszu dokonano w 2011 r., pomimo iż obowiązek waloryzacji czynszu na podstawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowanych przez Prezesa GUS wynika z postanowień zawartych umów. Nieprawidłowość narusza art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 5 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Wójt oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

²¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 2213 dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki), zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia badanej działalności poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań.

1. Powołać Zastępcę Wójta, mając na uwadze art. 26a ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym.
2. Przestrzegać obowiązku bieżącego udostępniania informacji publicznych w pełnym zakresie, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a) tiret drugi oraz art. 8 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej.
3. Przy prowadzeniu dzienników częściowych grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
4. Księgi rachunkowe prowadzić sprawdzalnie, w sposób pozwalający na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości.
5. Dla rachunków bankowych budżetu, w tym wyodrębnionych dla programów i projektów odpowiednio w ramach konta 133 „Rachunek budżetu” prowadzić konta w ewidencji księgowej budżetu, stosownie do zasad funkcjonowania konta 133 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z art. 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego²².

²² Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 ze zm.

6. W księgach rachunkowych budżetu i Urzędu ujmować rzetelnie operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2, art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, w szczególności:
- a) zapisy na koncie Urzędu 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzić w sposób umożliwiający ustalenie faktycznego stanu rozliczeń Urzędu z budżetem z tytułu otrzymanych z rachunku budżetu środków pieniężnych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez Urząd wydatków budżetowych, tak by saldo konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w ewidencji Urzędu było zgodne z saldem konta 223 w ewidencji budżetu i oznaczało stan środków pieniężnych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku.
 - b) w ewidencji księgowej kont Urzędu 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 800 „Fundusz jednostki” zrealizowane dochody danego roku ujmować w kwotach zgodnych z danymi wykazanymi w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych,
 - c) wydatki dokonywane bezpośrednio ze środków gromadzonych na wyodrębnionych rachunkach budżetu ujmować:
 - w księgach rachunkowych budżetu gminy:
Wn 902 „Wydatki budżetu”
Ma 133 „Rachunek budżetu”,
 - w księgach rachunkowych Urzędu:
Wn konto zespołu „2”
Ma 130 „Rachunek bieżący jednostki”,
 - rozliczenie zrealizowanych przez Urząd wydatków:
Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki”
Ma 800 „Fundusz jednostki”,
 - d) nie dokonywać ujemnych zapisów w księgach rachunkowych, jeżeli zapisy nie są korektami błędnych uprzednio zapisów,
 - e) rozrachunki z tytułu wypłaty świadczeń okolicznościowych ze środków ZFŚS dla emerytowanych pracowników prowadzić na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”,
 - f) zaprzestać ujmowania operacji przekazania środków finansowych na fundusze celowe na koncie 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, które służy do rozliczeń w zakresie dotacji, a wpłaty na państwowe fundusze celowe zaliczać do pozostałych kosztów operacyjnych (konto 761 „Pozostałe koszty operacyjne”).
 - g) zaniechać ujmowania na koncie budżetu 909 „Rozliczenia międzyokresowe” oraz koncie Urzędu 800 „Fundusz jednostki” rozliczeń dotyczących podatku VAT,

- h) nieodpłatnie otrzymane aktywa umarżane jednorazowo (pozostałe środki trwałe) ujmować na stronie Wn konta 013 "Pozostałe środki trwałe" w korespondencji ze stroną Ma konta 760 „Pozostałe przychody operacyjne” oraz w miesiącu wydania ich do używania ujmować umorzenie na stronie Wn konta 401 „Zużycie materiałów i energii” w korespondencji ze stroną Ma konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych”,
- i) na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ujmować należności z tytułu podatków pobieranych przez Urzędy Skarbowe wynikających z informacji udostępnionej na stronie BIP Ministerstwa Finansów.
7. Ewidencję szczegółową do kont Urzędu prowadzić w sposób umożliwiający sprawdzalność ksiąg, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy o rachunkowości oraz wg zasad określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności:
- do konta 240 „Pozostałe rozrachunki” prowadzić ewidencję wg poszczególnych kontrahentów/osoby dokonujące wpłaty wadium/zabezpieczenia w sposób umożliwiający prawidłowe ustalenie rozrachunków,
 - do konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” prowadzić ewidencję wg poszczególnych rachunków bankowych, tak by zachodziła zgodność zapisów jednostki z zapisami banku.
8. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze wykazywać w bilansie z wykonania budżetu gminy oraz zestawieniu zmian w funduszu Urzędu Gminy zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdania stanowiących załączniki nr 7 i nr 11 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 4 i ust. 8 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
9. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²³, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w „Instrukcji”, stanowiącej załącznik nr 38 do tego rozporządzenia, a w szczególności:
- w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w kol. „zobowiązania wymagalne” wykazywać wszystkie zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, stosownie do § 8 ust. 4 pkt 5 ww. Instrukcji,
 - w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-PDP wykazywać prawidłowe kwoty sutków obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 8 ww. Instrukcji.

²³ Dz. U. z 2025 r. poz. 133

- 10.** Sprawozdania z operacji finansowych sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 13 ust. 1 pkt 2 i 4a „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia, a w szczególności:

 - w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” kwartalnego sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu za IV kwartał nie wykazywać środków znajdujących się na rachunku bankowym na koniec IV kwartału, otrzymanych od innej jednostki lub na rzecz innej jednostki, które będzie zobowiązana zwrócić w wyniku rozliczenia w następnym kwartale, z uwzględnieniem okresu przejściowego, np. dotacji oraz nie wykazywać również środków, które jednostka otrzymała na rachunek, a które dotyczą wykonania zobowiązań przyszłego okresu sprawozdawczego - kwartału następnego roku budżetowego,
 - w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Urzędu wykazywać zobowiązania wymagalne, w tym z tytułu niezwróconego w terminie wadium oraz należytego wykonania umowy, stosownie do § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do ww. rozporządzenia.
- 11.** Powierzone jednostkom OSP własne składniki aktywów inwentaryzować metodą uzyskania od jednostek OSP potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów w postaci arkuszy spisu z natury, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy o rachunkowości.
- 12.** Zaangażowanie wydatków ujmować na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasad funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
- 13.** Prawidłowo stosować w planowaniu, ewidencji i sprawozdawczości klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w szczególności zgodnie z opisem zawartym w części pierwszej niniejszego wystąpienia.
- 14.** Nie obejmować zakładanymi przez Gminę lokatami środków pieniężnych pochodzących z otrzymanych z budżetu dotacji, stosownie do art. 48 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
- 15.** Zapewnić terminowe regulowanie zobowiązań (dokonywanie wydatków), stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych oraz mając na uwadze termin zapłaty wskazany na dokumencie zakupu.
- 16.** Zobowiązania pieniężne zaciągać zgodnie z upoważnieniem udzielonym Wójtowi przez Radę Gminy, stosownie do art. 288 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

17. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających zwolnieniu, stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. Do opodatkowania wykazywać grunty będące w posiadaniu samoistnym Gminy oraz stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w posiadaniu Gminy, z wyłączeniem gruntów korzystających ze zwolnień podatkowych, stosownie do art. 1a ust. 3, art. 3 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 4 oraz art. 7 ust. 1-3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
18. Złożyć korekty deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy oraz poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutku finansowym złożonych korekt.
19. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników informacji podatkowych celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa.
20. W stosunku do podatników wskazanych w niniejszym wystąpieniu przeprowadzić czynności przewidziane przepisami ustawy Ordynacja podatkowa. Poinformować Regionalną Izbę Obrachunkową o skutkach przeprowadzonych czynności.
21. Egzekwować od inkasentów podatków obowiązek terminowego wnoszenia na rachunek budżetu Gminy zainkasowanych kwot, w terminie wynikającym z art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa. Raty podatków wpłacone po terminie przez inkasenta traktować jako zaległość podatkową, od której należy naliczyć i pobrać odsetki za zwłokę, zgodnie z art. 51 § 3, w związku z art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
22. Zaniechać ustalania terminu rozliczania się przez inkasentów z pobranych podatków przez organ podatkowy, stosownie do art. 47 § 4a ustawy Ordynacja podatkowa.
23. Wobec osób zalegających z zapłatą opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi po upływie terminu wskazanego w upomnieniu wystawiać tytuły wykonawcze, stosownie do art. 6 § 1 i art. 26 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, w związku
z art. 6b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.
24. Zwrotu wadium dokonywać niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia wystąpienia jednej z okoliczności, w tym zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonywać nie później niż w 15-tym dniu po upływie okresu rękojmi za wady lub gwarancji, stosownie do art. 98 ust. 1 pkt 2 oraz art. 453 ust. 2 i 3 ustawy Prawo zamówień publicznych.
25. Maksymalną wysokość miesięcznego wynagrodzenia określać w kwocie ogółem bez wskazywania składników wynagrodzenia dla kierowników i zastępców kierowników jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, stosownie do art. 39 ust. 3 ustawy o pracownikach samorządowych.
26. Dodatki specjalne dla pracowników samorządowych przyznawać z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków służbowych lub powierzenia dodatkowych zadań, stosownie do

art. 36 ust. 5 ustawy o pracownikach samorządowych, mając na uwadze konieczność wskazania dodatkowych zadań i zwiększonych obowiązków a także wykazanie okresowego charakteru przyznania dodatku.

27. Zapewnić stosowanie art. 80 ustawy Kodeks pracy przy naliczaniu wynagrodzenia za pracę pracownikom podległym jednostek organizacyjnych, będących radnymi Rady Gminy.
28. Umowy powodujące powstanie zobowiązań pieniężnych przedkładać do kontrasygnaty Skarbnikowi, zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym.
29. Plany postępowań o udzielenie zamówień publicznych sporządzać oraz zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej zamawiającego nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
30. Protokół postępowania dokumentujący przebieg postępowania o udzielenie zamówienia publicznego sporządzać rzetelnie poprzez wykazanie w nim danych zgodnych ze stanem faktycznym, zawierających co najmniej informacje, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w związku z § 2 ust. 1 i § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r.
31. Nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia zamieszczać w BZP ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania stosownie do art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
32. Sporządzać na bieżąco plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, stosownie do art. 25 ust. 2 i 2a ustawy o gospodarce nieruchomościami.
33. Przedłożyć Radzie Gminy projekty uchwały w sprawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.
34. Przy sprzedaży nieruchomości przestrzegać przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, a w szczególności:
 - zachowywać 6 tygodniowy okres pomiędzy ogłoszeniem wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, a publikacją ogłoszenia w sprawie przetargu,
 - ustalać termin wniesienia wadium w taki sposób, aby umożliwił komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano wniesienia,
 - uczestników przetargu informować o zaokrągłaniu postąpienia w górę do pełnych dziesiątek złotych,
 - nabywcę wyłonionego w przetargu zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży.

35. Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
36. Przestrzegać postanowień umów zawartych z najemcami/dzierżawcami nieruchomości gminnych w zakresie terminów waloryzacji czynszu, mając na uwadze art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych oraz art. 5 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
37. Konsekwentnie realizować wnioski pokontrolne wydane przez RIO w Kielcach, mając na celu usunięcie w sposób trwały nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku czynności kontrolnych przeprowadzonych w jednostce.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(Dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:

Rada Gminy Radków